

2023
წელი

შპს გურამ
თავართქილამის
სახელობის
თბილისის სასწავლო

ბიბლიოთეკის რესურსებისა და სერვისების
განვითარებისა
და განახლების მექანიზმები

შესავალი

გურამ თავართქილაძის სახელობის თბილისის სასწავლო უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკა (შემდგომში) ბიბლიოთეკა პასუხისმგებელია ისეთი საბიბლიოთეკო რესურსების (კოლექციები და სხვა) და სერვისების განვითარებაზე, რომლებიც ხელს უწყობენ უნივერსიტეტის საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამების სრულყოფილად ათვისებას, იმის გათვალისწინებით, რომ ბიბლიოთეკის მიერ შეუძლებელია უნივერსიტეტისათვის ყველა აუცილებელი გამოცემებისა და პუბლიკაციების მოპოვება, ბიბლიოთეკა ახდენს საბიბლიოთეკო რესურსების შეფასებას მათი სარგებლობიდან ამოღების ან მასში რესურსის დამატების მიზნით. აქედან გამომდინარე ბიბლიოთეკა ეფუძნება კონკრეტულ კრიტერიუმებს, რომლებიც საბიბლიოთეკო რესურსის ტიპს განიხილავს მეტი ან ნაკლები მნიშვნელობის კონტექსტში.

• უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო პროგრამების ფაქტობრივ და პოტენციურ საჭიროებებთან შესაბამისობა. ბიბლიოთეკის თანამშრომლები მჭიდრო კომუნიკაციაში არიან უნივერსიტეტის სხვადასხვა სტრუქტურულ ერთეულებთან, დარგობრივ და დისციპლინათა მიმართულებების წარმომადგენლებთან, რომლებიც წარმოადგენენ რესურსების პირველადი მომხმარებლის

კატეგორიას. არსებული თანამშრომლობისა და კომუნიკაციის მეშვეობით ბიბლიოთეკა იღებს განახლებულ ინფორმაციას უნივერსიტეტის სტუდენტების, მაგისტრანტებისა და აკადემიური/მოწვეული პერსონალისათვის საჭირო სასწავლო ლიტერატურით შევსება-განახლების შესახებ.

• დარგი და შინაარსი. ბიბლიოთეკის წარმომადგენლები აფასებენ პირველადი მომხმარებლების საინფორმაციო საჭიროების მოცულობას და დეტალიზაციის ხარისხს. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ისეთ რესურსებს, რომელთა მოცულობა და დეტალიზაცია მაქსიმალურად შეესაბამება სასწავლო სილაბუსების მიერ მოთხოვნილ საჭიროებებს და მათი გამოყენებადობის ხარისხს.

• არსებული ბაზის მოცულობა და ერთეულის ხელმისაწვდომობა ადგილზე. ახალი რესურსის (სახელმძღვანელო, პერიოდული გამოცემა და ა.შ.) შექმნის საჭიროების განხილვისას ბიბლიოთეკის წარმომადგენელი აფასებს შესაბამისი მიმართულებით უკვე არსებული ბაზის ძლიერ და სუსტ მხარეებს. რესურსზე არსებული მოთხოვნის გათვალისწინებით ზუსტდება ეგზემპლარების რაოდენობა.

- ხარისხი. რესურსის ხარისხის შეფასებისას განიხილება ისეთი ფაქტორები, როგორებიცაა ავტორის რეპუტაცია, გამომცემელი, თანაავტორები, გამოცემის წელი, ილუსტრაციების ხარისხი და მნიშვნელობა, ბიბლიოგრაფია. აღნიშნული ფაქტორები განიხილება კომპლექსურად რესურსის ხარისხის საერთო შეფასების მიზნით.
- სიახლე. საბაზისო დისციპლინები საჭიროებენ განახლებულ და უახლეს ინფორმაციას. შესაბამის მიმართულებებში უპირატესობა მიენიჭება ისეთ რესურსებს, რომლებიც შეიცავს განახლებულ და რევიზირებულ ინფორმაციას.
- ფასი. რესურსის ფასეულობა საბიბლიოთეკო ბაზისათვის არ იზომება მხოლოდ მისი ფასით, თუმცა სხვა კრიტერიუმებთან ერთად ფასიც განიხილება რესურსის შეფასების პროცესში.

„უფასო“ რესურსის შეფასების პროცესში უნდა იქნას გათვალისწინებული მათი დამუშავების, კატალოგიზების, განთავსების და შენახვის ხარჯები.

1. რესურსების შერჩევა ბიბლიოთეკაში რესურსების შევსება მიმდინარეობს შემდეგნაირად:
  - რეგულარულად ხდება გამომცემლობათა კატალოგებისა, ასევე დისციპლინების მიხედვით ელექტრონული რესურსების და სხვა შერჩევის ინსტრუმენტების გაცნობა და განხილვა. ხორციელდება განსახილველი და დასამტკიცებელი სახელმძღვანელოების სიის შემუშავება.
  - უწყვეტ რეჟიმში მიმდინარეობს არსებულ რესურსებზე ელექტრონული ხელმისაწვდომობის ზედამხედველობა.
  - ხორციელდება რეკომენდაციების და დოკუმენტაციის მომხადება ახალი ელექტრონული რესურსების მოთხოვნის შესახებ. აღნიშნული სიები მტკიცდება ბიბლიოთეკის მიერ და წარედგინება რექტორს დასამტკიცებლად.
  - უწყვეტ რეჟიმში ხდება განახლებული ლიტერატურისა (ახალი წიგნების განთავსება საგამოფენო ფარებზე) და ელ. რესურსების შესახებ აკადემიური პერსონალისა და სტუდენტების ინფორმირება.

2. სერვისები და მათი განვითარება

ბიბლიოთეკის სერვისების განვითარება, მიმდინარეობს სიტემატიურად, კერძოდ:

- ბიბლიოთეკა ვალდებულია განახორციელოს შემდეგი სახის სერვისები: წიგნის

დაჯავშნა (პირადად, ცხელი ხაზის მეშვეობით, ელექტრონულად) ბიბლიოგრაფიული ინფორმაციის მიწოდება (წერილობითი და ზეპირი ფორმით)

- ბიბლიოთეკაში მოთხოვნილი საბიბლიოთეკო რესურსის არ არსებობის შემთხვევაში ბიბლიოთეკა ვალდებულია მოიძიოს აღნიშნული რესურსი სხვა ბიბლიოთეკაში. მიმართოს ბიბლიოთეკათაშორის აბონემენტს
- პერსონალისა და სტუდენტებისათვის ხელმისაწვდომია ბიბლიოთეკის თანამშრომელთა კონსულტაციები და საჭიროების შემთხვევაში პერსონალსა და სტუდენტებს უტარდებათ ტრენინგი ახალი საინფორმაციო, სასწავლო რესურსებისა თუ ინსტრუმენტების, ასევე მათთან წვდომის საშუალებების შესახებ.
- საინფორმაციო რესურსები (წიგნი, სახელმძღვანელო, ატლასი, რიდერი, პერიოდული გამოცემა, კომპაქტ-დისკი, ვიდეო ფაილები) განთავსებულია ბიბლიოთეკაში და ხელმისაწვდომია პერსონალისა და სტუდენტებისთვის.
- არსებობს და გამართულია წვდომა საბიბლიოთეკო ინსფრაქტუქტურასთან, ბაზასთან, კოლექციებთან და სისტემებთან, მათ შორის პარტნიორობისა და ასოციაციის გამოყენებით.
- პერიოდულად ხორციელდება მომხმარებლების აზრის კვლევა არსებული რესურსებისა და სერვისების შესახებ, დამოკიდებულების და საჭიროებების შესახებ, ხდება რეკომენდაციების მიღება. კვლევის შედეგების ანალიზისა და შეფასების საფუძველზე შემუშავდება ბიბლიოთეკის რესურსებისა და სერვისების განვითარების გეგმა.

3. ტექნიკური რესურსების მონიტორინგი და განახლება

ბიბლიოთეკაში ტექნიკური რესურსების მონიტორინგი და განახლება მიმდინარეობს შემდეგნაირად:

- ტექნიკური რესურსების მონიტორინგს და შეფასებას ახორციელებს ტექნიკური პერსონალი, რომელიც პასუხისმგებელია შესაბამისი აღჭურვილობის გამართულობაზე და საჭიროების შემთხვევაში განახლება-შექნაზე.

